

Barbara Zięba

Zadanie 81. Niech $A \subseteq \{(\,), [,], <, >\}^*$ będzie językiem poprawnie rozstawionych nawiasów trzech rodzajów, zaś $B \subseteq \{(\,), [,]\}^*$ językiem poprawnie rozstawionych nawiasów dwóch rodzajów. Pokaż że $A \leq_{reg} B$.
Wskazówka: każde słowo produkowane przez σ ma się składać z dwóch symboli.

Rozwiązanie Zdefiniujmy transducer Moore'a $T = \langle \Sigma, \Sigma_1, Q, q_0, \delta, \sigma \rangle$ w następujący sposób:

- $\Sigma = \{(\,), [,], <, >\}$
- $\Sigma_1 = \{(\,), [,]\}$
- $Q = \{q_0\} \cup \Sigma$
- $\forall q \in Q \forall a \in \Sigma \delta(q, a) = a$, czyli w DFA na początku znajdujemy się w stanie q_0 , a następnie po przeczytaniu literki a znajdujemy się w stanie a .

• Funkcja σ będzie podwajała nawiasy występujące w Σ_1 , a nawias $<$ zastępowała kombinacją $([$.
Zatem
 $\sigma(( ) = ((,$
 $\sigma([ ] = [[,$
 $\sigma(<) = ([.$

I analogicznie dla zamknięć nawiasów:

$\sigma( ) = =)),$
 $\sigma(]) = =]],$
 $\sigma(>) = =)].$

Chcemy pokazać, że dla tego transducera T i dla każdego $w \in \Sigma^*$ zachodzi $w \in A \Leftrightarrow f_T(w) \in B$, co oznacza, że $A \leq_{reg} B$.

Dla słowa w , składającego się z nawiasów trzech rodzajów, $f_T(w)$ produkuje słowo, gdzie każdy nawias jest zastąpiony dwoma, tak jak mówi σ . Oczywiście, to nowe nawiasowanie jest poprawne, co daje implikację w prawo.

Implikację w lewo pokażemy przez kontrapozycję, czyli $w \in \Sigma^* \setminus A \Rightarrow f_T(w) \notin B$. Weźmy dowolne $w \in \Sigma^* \setminus A$, czyli niepoprawne nawiasowanie. Czytając w od lewej do prawej stwierdzamy, że jest ono niepoprawne, ponieważ:

- Przeczytaliśmy nawias zamykający, a żadnego nawiasu otwierającego nie było wcześniej w w lub ostatni niezamknięty nawias otwierający był innego typu.
- Przeczytaliśmy całe słowo, a nie wszystkie nawiasy zostały zamknięte.

W pierwszym przypadku, jeśli przed nawiasem zamykającym nie było żadnego nawiasu otwierającego, to czytając $f_T(w)$ natrafimy na taką samą sytuację. Natomiast jeśli przeczytaliśmy nawias zamykający (nazwijmy go z), a ostatni niezamknięty nawias otwierający był innego typu (niech to będzie o), to prześledźmy czytanie/sprawdanie poprawności $f_T(w)$. Do momentu przeczytania części słowa przed $\sigma(z)$ nie mamy dowodów, że $f_T(w)$ jest niepoprawne. Mamy co najmniej dwa niezamknięte nawiasy – $\sigma(o)$ (i są to dwa ostatnie niezamknięte). $\sigma(z)$ to dwa zamykające nawiasy. Jeden z nich będzie świadczył o niepoprawności $f_T(w)$ – nie będzie on tego samego typu, co ostatni przeczytany niezamknięty nawias otwierający.

W drugim przypadku w w musi być więcej nawiasów otwierających niż zamykających. Wtedy również w $f_T(w)$ jest więcej nawiasów otwierających niż zamykających (jednych i drugich jest dwa razy więcej niż w w). Zatem $f_T(w)$ nie jest poprawnym nawiasowaniem.